

Către

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Domnule Președinte,

În temeiul dispozițiilor art.27 alin.(1) din Legea nr.47/1992 *privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale*, republicată, care prevăd: „*Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, a hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori.*”, senatorii:

formulam prezenta

Sesizare de neconstituționalitate

Considerăm neconstituțională Hotărârea Senatului nr.32 din 25 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I-a, nr.271 din 22 aprilie 2015, prin care **Senatul constată că nu au fost întrunite condițiile cerute de art. 24 alin. (4) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor și de art.173 din Regulamentul Senatului, pentru a încuviința reținerea și arestarea preventivă a domnului senator ȘOVA Dan - Coman, pentru următoarele considerente:**

1. În fapt, Biroul permanent, în ședința din 21 aprilie 2015, a aprobat cu opt voturi pentru și două voturi împotriva, convocarea Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, la orele 17.00, pentru a redacta proiectul de hotărâre a Senatului în conformitate cu Decizia Curții Constituționale nr. 261 din 8 aprilie 2015 referitoare la cererea de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Senatul României, cerere formulată de Președintele Consiliului Superior al Magistraturii.

Prin Decizia nr.261 din 8 aprilie 2015, Curtea Constituțională a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională între Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Senatul României, declanșat de refuzul acestuia din urmă de a redacta și publica hotărârea care atestă rezultatul votului dat în Plenul Senatului.

De asemenea, Curtea a decis că Senatul are obligația de a redacta hotărârea adoptată în ședința Plenului din 25 martie 2014 prin care a fost rezultatul votului dat cu privire la cererea de încuviințare a arestării senatorului Dan-Coman Șova, de a comunica hotărârea autorităților publice competente și de a o publica în Monitorul Oficial al României.

Comisia juridică, întrunită în ședința din 21 aprilie 2015, în prezența tuturor membrilor săi, a adoptat, cu majoritate de voturi, următorul proiect de hotărâre:

” SENAT

Proiect

HOTĂRÂRE

Văzând cererea ministrului Justiției, la **solicitarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție**, transmisă Senatului cu nr. 2/22716/13.03.2015, în vederea încuviințării reținerii și arestării domnului ȘOVA Dan - Coman, senator în Parlamentul României,

Văzând **Raportul** întocmit de Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, adoptat la data de 18 martie 2015,

Văzând **Procesul - verbal** întocmit de Comisia de numărare a voturilor, redactat și prezentat în ședința de plen din 25 martie 2015, potrivit căruia:

1. numărul total al senatorilor: 168
2. numărul total de voturi exprimate: 151, din care voturi „pentru”: 79; voturi „contra”: 67; voturi anulate: 5,

Văzând dispozițiile **art. 24 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor** și dispozițiile **art. 173 din Regulamentul Senatului**,

Întrunit în ședință în plen, în data de 25 martie 2015,

SENATUL

Adoptă prezenta **Hotărâre**:

Articol unic - Constată că nu au fost întrunite condițiile cerute de art. 24 alin. (4) din Legea nr.96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor și de art. 173 din Regulamentul Senatului, pentru a încuviința reținerea și arestarea preventivă a domnului senator **ȘOVA Dan - Coman**.

PREȘEDINTELE SENATULUI,
CĂLIN CONSTANTIN ANTON POPESCU TĂRICEANU

București, redactată în data de 22 aprilie 2015

Nr.32”

2. Biroul permanent al Senatului, în ședința din 16 martie 2015, a hotărât transmiterea la Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a scrisorii domnului Robert Marius Cazanciuc, ministrul justiției, prin care transmite cererea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție de încuviințare a reținerii și arestării preventive a domnului senator Șova Dan - Coman, pentru întocmirea raportului.

De asemenea, a transmis Comisiei juridice referatul Direcției Naționale Anticorupție din 13 martie 2015, întocmit în dosarul penal nr. 122/P/2012.

Comisia juridică, în ședința din 18 martie 2015, a hotărât, cu majoritate de voturi, să admită solicitarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, transmisă Senatului României, în vederea încuviințării reținerii și arestării privind pe domnul Șova Dan-Coman, senator în Parlamentul României, în Dosarul penal nr. 122/P/2012, transmisă Senatului cu Adresa nr.2/22716/13.03.2015, și să supună plenului Senatului adoptarea prezentului raport, întocmit cu respectarea prevederilor art.172 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, și solicitarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În urma dezbaterilor care au avut loc în ședința Plenului Senatului din 25 martie 2015, desfășurată cu respectarea cворumului legal prevăzut de art.67 din Constituție, prin votul senatorilor prezenți, cererea de încuviințare a arestării senatorului Dan-Coman Șova a întrunit 79 de voturi „pentru”, 67 de voturi „împotriva”, 5 voturi fiind anulate, situație juridică ce a fost consemnată în procesul-verbal al ședinței. Procedura, însă, nu a fost finalizată prin formalizarea rezultatului votului în actul juridic care să îl consfințească. Concret, Senatul nu a adoptat o hotărâre prin care să respingă cererea formulată de ministrul justiției, arătând doar că s-a pronunțat

prin vot secret asupra cererii care nu a întrunit numărul de voturi necesar pentru încuviințarea reținerii și arestării unui senator, potrivit prevederilor legale în vigoare la acea dată, respectiv art.24 din Legea nr.96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor și art.173 din Regulamentul Senatului, în conformitate cu care hotărârile prin care se soluționau astfel de cereri se adoptau cu votul majorității membrilor camerei.

Inexistența unei hotărâri a Senatului privind încuviințarea sau respingerea cererii parchetului a atras sesizarea Curții Constituționale de către președintele Consiliului Superior al Magistraturii care a reclamat existența unui conflict juridic de natură constituțională dintre Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Senatul României.

Astfel, Curtea Constituțională prin **Decizia nr.261 din 8 aprilie 2015** a arătat că Senatul, ca de altfel toate celelalte autorități publice care se află în raporturi juridice constituționale între ele, are obligația constituțională de a colabora instituțional în formele prevăzute de lege, adoptând actele care angajează din punct de vedere juridic instituția și comunicându-le în forma oficială reglementată de lege.

Totodată, Curtea a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională între Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Senatul României, **declanșat de refuzul acestuia din urmă de a redacta și publica hotărârea care atestă rezultatul votului dat în Plenul Senatului.**

În consecință, Curtea a decis că **Senatul are obligația de a redacta hotărârea adoptată în ședința plenului din 25 martie 2015** prin care s-a pronunțat cu privire la cererea de încuviințare a arestării senatorului Dan Coman Șova, **de a comunica hotărârea autorităților publice competente și de a o publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.**

3. În drept, potrivit art.72 alin.(2) din Constituția României, republicată 2003, **„Deputații și senatorii pot fi urmăriți și trimiși în judecată penală pentru fapte care nu au legătură cu voturile sau cu opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului, dar nu pot fi percheziționați, reținuți sau arestați fără încuviințarea Camerei din care fac parte, după ascultarea lor. Urmărirea și trimiterea în judecată penală se pot face numai de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Competența de judecată aparține Înaltei Curți de Casație și Justiție.”**

Art.67 din legea fundamentală, prevede că: **„Camera Deputaților și Senatul adoptă legi, hotărâri și moțiuni, în prezența majorității membrilor.”** și art.76 alin.(2) dispune că: **„Legile ordinare și hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți din fiecare Cameră.”**

De asemenea, potrivit Constituției României, art.1 alin.(5) **„În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.”**

Potrivit art.147 alin.(4) din legea fundamentală „**Deciziile Curții Constituționale** se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile **sunt general obligatorii** și au putere numai pentru viitor.”

În susținerea sesizării noastre înțelegem să invocăm jurisprudența Curții Constituționale care, prin deciziile sale pronunțate după revizuirea Constituției, au admis excepțiile de neconstituționalitate care au avut ca obiect cворumul legal necesar adoptării hotărârilor Camerelor Parlamentului.

În acest sens, exemplificăm: **Decizia Curții Constituționale nr.392 din 17 aprilie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.11 alin.(3) din Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, prin care s-a constatat:**

„În activitatea parlamentară, potrivit art.67 din Constituție referitor la "Actele juridice și cворumul legal", Camera Deputaților și Senatul adoptă legi, hotărâri și moțiuni, în prezența majorității deputaților și senatorilor. Sub acest aspect, prevederile constituționale menționate stabilesc categoriile de acte juridice pe care le adoptă Parlamentul, precum și cворumul legal necesar adoptării lor.

În ceea ce privește adoptarea hotărârilor fiecărei Camere sau ale Camerelor reunite ale Parlamentului, legiuitorul face distincție între hotărârile parlamentare care se adoptă cu majoritatea absolută de voturi, sens în care exemplificăm cu prevederile art. 76 alin. (1) din Constituție, referitoare la adoptarea sau modificarea regulamentelor parlamentare, și hotărârile care se adoptă cu majoritate simplă de voturi, de exemplu hotărârile așa cum dispune alin. (2) al aceluiași articol constituțional. Acestea, în condițiile în care numărul celor prezenți este de cel puțin jumătate plus unu din numărul membrilor fiecărei Camere.

*Așadar, Curtea constată că, **de regulă, hotărârile Parlamentului se adoptă cu majoritate simplă de voturi dacă Legea fundamentală nu prevede altfel.** Or, în afara dispozițiilor art. 76 alin.(1), Constituția prevede că în unele domenii hotărârile pot fi adoptate doar cu votul majorității membrilor celor două Camere. În acest sens sunt, de exemplu, prevederile constituționale ale art.95 alin.(1), potrivit cărora Președintele României poate fi suspendat din funcție cu votul majorității deputaților și senatorilor, precum și cele ale art.103 alin.(3), în temeiul cărora Parlamentul acordă încredere Guvernului cu votul majorității deputaților și senatorilor.*

*Analizând cuprinsul art.11 alin.(3) din Legea nr.3/2000, criticat ca fiind neconstituțional, Curtea constată că acesta dispune că hotărârea prin care Parlamentul își exprimă punctul de vedere asupra referendumului inițiat de Președintele României se adoptă "cu votul majorității deputaților și senatorilor". Or, **așa cum s-a arătat deja, potrivit art.76 alin. (2) din Constituție, hotărârile Parlamentului, așa ar și cea la care face referire textul de lege criticat, se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.** În consecință, Curtea constată că dispozițiile art.11 alin. (3) din Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului sunt neconstituționale, întrucât încalcă prevederile art.76 alin.(2) din Constituție.”*

Prin Decizia nr.261 din 8 aprilie 2015, Curtea Constituțională a constatat că, potrivit dispozițiilor constituționale, **„în condițiile respectării cvorumului legal de ședință, regula care guvernează adoptarea hotărârilor Parlamentului este întrunirea cvorumului decizional al majorității simple de voturi, respectiv jumătate plus unu din numărul senatorilor și/sau deputaților prezenți la ședință, excepțiile de la această regulă fiind expres prevăzute de Legea fundamentală.** Astfel pe lângă situația reglementată de art.76 alin.(1) referitoare la hotărârile prin care se adoptă sau se modifică regulamentele parlamentare, Constituția mai prevede patru situații în care Parlamentul, în camere reunite, adoptă hotărâri cu votul majorității absolute a membrilor săi, respectiv jumătate plus unu din numărul senatorilor și deputaților, și anume în cazurile care privesc: suspendarea Președintelui României — art.95 alin.(1), acordarea încrederii Guvernului — art.103 alin.(3), adoptarea unei moțiuni de cenzură prin care se retrage încrederea Guvernului — art.113 alin.(1) sau adoptarea unei moțiuni de cenzură în procedura angajării răspunderii Guvernului — art.114 alin.(2). De asemenea, Constituția cere întrunirea unei majorități calificate de vot, respectiv două treimi din numărul deputaților și senatorilor, în cazul hotărârii adoptate în ședința comună a Camerelor Parlamentului prin care Președintele României este pus sub acuzare pentru înaltă trădare.

Din analiza acestor dispoziții constituționale rezultă că toate hotărârile adoptate de Camera Deputaților sau de Senat, în ședințe separate, cu excepția celor referitoare la regulamentele proprii de organizare și funcționare, urmează regula stabilită de dispozițiile art.76 alin.(2) din Constituție, respectiv se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți în fiecare Cameră.”

Un alt aspect pe care dorim să-l semnalăm în sesizarea noastră, din punct de vedere procedural, îl constituie conținutul hotărârii care, deși nu are o denumire, privește o constatare, așa cum reiese din redactare. Potrivit prevederilor regulamentare, singura materie în care atât Senatul, cât și Camera Deputaților au adoptat hotărâri privind o constatare, a fost cea a încetării unor mandate de senator, respectiv de deputat care, evident, produce efecte juridice clare, neinterpretabile. Or, în speță, nu înțelegem caracterul hotărârii de constatare a rezultatului unui vot (care nu a fost întrunit potrivit prevederilor legale în vigoare), practic o simplă consemnare. Teoretic, consemnarea rezultatului votului menționat ar trebui să producă efecte. În acest sens, constatăm că hotărârea, astfel cum este redactată, este lipsită de decizia, fie ea de respingere ori admitere, privind cererea parchetului asupra căreia Senatul avea libertatea să se pronunțe.

Considerăm că redactarea hotărârii s-a făcut cu încălcarea considerentelor Curții Constituționale, atestarea rezultatului votului dat cu privire la cererea de încuviințare a arestării senatorului Dan-Coman Șova, așa cum este cuprins în dispozitivul deciziei acesteia, neputând fi făcută printr-o „hotărâre de constatare” care lasă loc la interpretări. Senatul trebuia să-și asume decizia prin care încuviințează ori nu reține și arestarea preventivă a senatorului în cauză.

Mai mult decât atât, Biroul permanent a transmis Comisiei juridice, în vederea redactării proiectului de hotărâre a Senatului, Decizia Curții Constituționale nr.261/2015, deși prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor Senatului, aprobat prin Hotărârea Biroului permanent nr.14/2013 privind structura organizatorică a serviciilor Senatului, cu modificările și completările ulterioare, dispun că:

„4.1.2 Serviciul proceduri și evidență legislativă

Art. 36. - Serviciul proceduri și evidență legislativă îndeplinește următoarele atribuții:

a) redactează proiectele de hotărâri ale Senatului, precum și corespondența asociată acestora;”

Având în vedere argumentele expuse, vă solicităm admiterea sesizării de neconstituționalitate a Hotărârii Senatului nr. 32 redactată în data de 22 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I-a, nr.271 din 22 aprilie 2015, **prin care Senatul constată că nu au fost întrunite condițiile cerute de art. 24 alin. (4) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor și de art.173 din Regulamentul Senatului, pentru a încuviința reținerea și arestarea preventivă a domnului senator ȘOVA Dan - Coman.**